

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ATRANKOS METODINIŲ NURODYMŲ
PATVIRTINIMO**

2005 m. gruodžio 30 d. Nr. D1-665
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105) 7 straipsnio 3 dalimi,

1. T v i r t i n u Planuojamos ūkinės veiklos atrankos metodinius nurodymus (pridedama).

2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. birželio 30 d. įsakymą Nr. 263 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos atrankos metodinių nurodymų patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [57-1698](#));

2.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. kovo 19 d. įsakymo Nr. 123 „Dėl kai kurių aplinkos ministro įsakymų dalinio pakeitimo“ (Žin., 2002, Nr. [31-1175](#)) 1.2 punktą.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ATRANKOS METODINIAI NURODYMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos metodiniai nurodymai (toliau – Nurodymai) taikomi atliekant planuojamos ūkinės veiklos atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo (toliau –Atranka) pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105).

2. Atranka atliekama planuojamai ūkinei veiklai, įrašytai į planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą, nurodytą Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priede.

3. Atranka gali būti atliekama ir planuojamai ūkinei veiklai, kuri neįrašyta į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo prieduose nurodytus sąrašus, jei planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai to pareikalauja, o atsakinga institucija, atsižvelgdama į planuojamos ūkinės veiklos mastą, pobūdį ar vietos ypatumus, tam pritaria.

4. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas), atsižvelgdamas į planuojamos ūkinės veiklos mastą, pobūdį ar vietos ypatumus, gali pradėti poveikio aplinkai vertinimą be Atrankos procedūros.

5. Atrankos tikslas – nustatyti, ar privaloma atlikti konkrečios planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą.

6. Nurodymuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II. ATRANKOS ATLIKIMAS

7. Atranką atlieka atsakinga institucija, remdamasi planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateikta informacija apie vietą, kurioje numatoma planuojama ūkinė veikla, bei informacija, apibūdinančia planuojamą ūkinę veiklą.

8. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas informaciją, nurodytą 7 punkte, pateikia pagal 1 priedą.

9. Atsakinga institucija, atsižvelgdama į planuojamos ūkinės veiklos mastą, pobūdį ar vietos ypatumus, gali pareikalauti iš planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo papildomos informacijos, reikalingos Atrankai atlikti.

10. Atsakinga institucija, remdamasi planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pagal 8 ir 9 punktus pateikta informacija, užpildo 2 priedą. Pildant 2 priedą, pirma išsiaiškinama, ar pirmoje skiltyje nurodytas aspektas, į kurį būtina atkreipti dėmesį atliekant atranką, yra aktualus konkrečiu atveju ir pagal tai užpildoma Aspekto aktualumo skiltis. Argumentų skiltyje pateikiama atranką atliekančio (-ių) specialisto (-ų) argumentuota nuomonė, ar aspektas gali sąlygoti poveikio aplinkai vertinimą. Šioje skiltyje taip pat pateikiama nuomonė dėl aspekto reikšmingumo ar dėl jo aktualumo konkrečiu atveju bei informacija apie aspektą ir, jei tai įmanoma, – skaitinė aspekto išraiška. Apsisprendžiant dėl aspekto reikšmingumo konkrečiu atveju, būtina atsižvelgti ne tik į atskirus aspektus, bet ir į jų tarpusavio sąveiką, ypač derinant planuojamos ūkinės veiklos ir galimo jos poveikio aplinkai aspektus su numatomos planuojamos ūkinės veiklos vietos aspektais.

11. Atsakinga institucija, remdamasi planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateikta informacija, 2 priede pateikta informacija, argumentais, priima Atrankos išvadą, ar privaloma atlikti konkrečios veiklos poveikio

aplinkai vertinimą, ir nurodo pagrindinius motyvus, kuriais buvo remiamasi priimant šią išvadą.

12. Tais atvejais, kai atsakinga institucija kartu su poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviais persvarsto Atrankos išvadą pagal planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo), poveikio aplinkai vertinimo subjektų motyvuotus prašymus ar motyvuotus suinteresuotos visuomenės pasiūlymus, ji parengia galutinę Atrankos išvadą.

13. Atsakinga institucija, rengdama galutinę Atrankos išvadą, pakartotinai išnagrinėja planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateiktą Atrankos informaciją, 2 priedą, įvertina Atrankos išvados persvarstymo išvadas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadas (jeigu tokios buvo pateiktos).

14. Atsakinga institucija, siekdama užtikrinti Atrankos objektyvumą ir išvados aiškumą bei vykdyti poveikio aplinkai vertinimo sistemos kontrolę, pasilieka užpildytą 2 priedą bei planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateiktą informaciją.

PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIAUS (UŽSAKOVO) AR POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO DOKUMENTŲ RENGĖJO PATEIKIAMA INFORMACIJA

1. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos organizatorių (užsakovą):
 - 1.1. Vardas, pavardė;
 - 1.2. Įmonės pavadinimas;
 - 1.3. Adresas, telefonas, faksas ir t. t.;
 - 1.4. Kita informacija (pvz., ar numatoma kreiptis į tarptautinius fondus dėl planuojamos ūkinės veiklos finansavimo).
2. Informacija apie vietą, kurioje numatoma vykdyti planuojamą ūkinę veiklą¹:
 - 2.1. Informacija apie numatomas alternatyvias planuojamos ūkinės veiklos vietas;
 - 2.2. Kiekvienos numatomos planuojamos ūkinės veiklos vietos atveju:
 - 2.2.1. žemės sklypo planas (jeigu toks yra);
 - 2.2.2. teminis žemėlapis, kuriame pažymimas planuojamas objektas, jo gretimybės (ne senesnis kaip 5 metų);
 - 2.2.3. nuosavybę patvirtinančių dokumentų, kuriuose nurodyta tikslinė žemės naudojimo paskirtis, nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, kopijos;
 - 2.2.4. teritorijų planavimo dokumento sprendiniai (jei yra patvirtintas teritorijų planavimo dokumentas);
 - 2.2.5. informacija apie esamą žemėnaudą;
 - 2.2.6. informacija apie vietovės infrastruktūrą;
 - 2.2.7. esamas teritorijos apsaugos statusas (pvz.: saugomos teritorijos, Europos ekologinio tinklo *Natura 2000* teritorijos, apsaugos zonos ir pan.), atstumas nuo planuojamos ūkinės veiklos vietos iki saugomos teritorijos;
 - 2.2.8. Europos ekologinio tinklo *Natura 2000* teritorijos gamtosauginiai tikslai;
 - 2.2.9. informacija apie vietovėje esančias nekilnojamąsias kultūros vertybes;
 - 2.2.10. informacija apie vykdytą aplinkos monitoringą ir jo duomenų analizę;
 - 2.2.11. nustatytos sanitarinės apsaugos zonos (SAZ) ribos, atstumai nuo taršos šaltinio iki gyvenamosios aplinkos ir rekreacinės aplinkos;
 - 2.2.12. informacija apie urbanizuotas teritorijas, gyventojų skaičių;
 - 2.3. Kita informacija.
3. Informacija apie planuojamą ūkinę veiklą¹:
 - 3.1. Veiklos pavadinimas, paskirtis, produkcija, numatomos investicijos;
 - 3.2. Numatomos technologijos ir pajėgumai;
 - 3.3. Informacija apie galimus prisijungimo prie inžinerinės infrastruktūros įrenginių sprendimus;
 - 3.4. Informacija apie naudojamas žaliavas ir medžiagas, energetinius ir technologinius išteklius;
 - 3.5. Veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, numatomas eksploatacijos laikas;
 - 3.6. Kita informacija.
4. Informacija apie galimo poveikio šaltinius¹:
 - 4.1. Atliekų susidarymas (kiekis ir kategorijos);
 - 4.2. Informacija apie pavojingų (sprogstamų, degių, dirginančių, kenksmingų, toksiškų, kancerogeninių, ėsdinančių, infekcinių, teratogeninių, mutageninių ir kt.) medžiagų naudojimą ir saugojimą;
 - 4.3. Informacija apie radioaktyviųjų medžiagų naudojimą ir saugojimą;
 - 4.4. Veiklos sukeliamas triukšmas, vibracija, šviesa, šiluma, jonizuojančioji ir

nejonizuojančioji (elektromagnetinė) spinduliuotė;

4.5. Gaisrų ar kitų ekstremalių situacijų (avarijų) tikimybė ir jų prevencija;

4.6. Nuotekos, orientacinis jų kiekis, vandens teršalai;

4.7. Oro teršalų susidarymas, orientacinis jų kiekis;

4.8. Veiklos sąlygojama dirvožemio tarša ar erozija;

4.9. Fizikinių ir biologinių teršalų susidarymas, orientacinis jų kiekis;

4.10. Kita informacija.

5. Informacija apie numatomas poveikio sumažinimo priemones¹:

Priemonės, numatomos neigiamo poveikio aplinkai prevencijai vykdyti, poveikiui sumažinti ar kompensuoti.

6. Kita informacija¹:

6.1. Galimas visuomenės nepasitenkinimas planuojama ūkine veikla;

6.2. Veiklos įtaka vietovės darbo rinkai;

6.3. Veiklos įtaka vietovės gyventojų demografijai;

6.4. Veiklos įtaka gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai;

6.5. Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) svarstomos techninės, technologinės, vietos ir poveikį aplinkai mažinančių priemonių alternatyvos;

6.6. Informacija apie galimą planuojamos ūkinės veiklos tarpvalstybinį poveikį;

6.7. Galima veiklos sąveika su kita planuojama ūkine veikla;

6.8. Valstybinės saugomų teritorijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos Poveikio reikšmingumo *Natura 2000* teritorijoms išvada (jeigu tokia išvada buvo reikalinga).

Pastaba. 1 – bendruoju atveju pateikiama aprašomojo pobūdžio informacija. Skaitinės reikšmės pateikiamos, kai užsakovas tokia informacija disponuoja šio planavimo ar projektavimo etapo metu.

Planuojamos ūkinės veiklos atrankos
metodinių nurodymų
2 priedas

NUMATOMOS PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ASPEKTAI

Bendroji dalis

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Numatoma vieta yra saugomoje teritorijoje ¹ ar šalia jos			
Numatoma vieta pasižymi nekilnojamosiomis kultūros vertybėmis			
Numatoma vieta yra tankiai apgyvendintoje ar jautrioje aplinkos atžvilgiu teritorijoje			
Numatoma vieta yra šalia rekreacinių teritorijų			
Numatoma vieta yra šalia visuomeninių pastatų			
Numatomai vietai būdingas didelis gamybos objektų sutelkimas			

Vanduo

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Numatoma vieta yra šalia pelkės			
Numatoma vieta yra vandens telkinio apsaugos zonoje			
Numatoma vieta yra vandenvietės (esamos ar galimos) sanitarinės apsaugos zonoje			
Numatoma vieta yra požeminio vandens mitybos srityje			
Numatomoje vietoje vandens foninis užterštumas neatitinka vandens kokybės normų			

Aplinkos oras

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Numatomoje vietoje viršijamos aplinkos oro ribinės užterštumo vertės			

Reljefas ir žemės gelmės

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Numatoma vieta yra teritorijoje, kuri yra lengvai pažeidžiama erozijos			
Numatoma vieta yra karstiniame regione ²			
Numatomoje vietoje yra išžvalgytų naudingųjų išteklių telkiniai			

Biologinė įvairovė

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Numatoma vieta pasižymi vertingomis ar retų (nykstančių) rūšių buveinėmis (ekosistemomis)			
Numatomoje vietoje ar šalia jos yra Europos ekologinio tinklo Natura 2000 teritorijos ³			

Kraštovaizdis

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Numatoma vieta yra teritorijoje, kurios kraštovaizdis pasižymi gausiomis estetinėmis ar rekreacinėmis vertybėmis			

2. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS IR GALIMO JOS POVEIKIO APLINKAI ASPEKTAI

Bendroji dalis

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Numatomi didelės apimties žemės darbai			
Būtinai pagrindinės tikslinės žemės paskirties pakeitimai			
Galimi žemės sklypų gretimų konfliktais			
Reikalingi papildomi inžinerinės ar priežiūros infrastruktūros objektai			
Numatoma įrengti vieną ar daugiau giluminių gręžinių ⁴			
Numatomi dideli energijos poreikiai			
Numatomi dideli gamtos išteklių poreikiai			
Numatomas objekto uždarymas ar veiklos nutraukimas			
Numatoma kreiptis į tarptautinius fondus dėl planuojamos ūkinės veiklos finansavimo			

Atliekos

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Eksplatacijos metu susidarys didelis atliekų kiekis (nurodyti atliekų kategoriją)			
Eksplatacijos metu susidarys pavojingos atliekos			
Eksplatacijos metu susidarys radioaktyviosios atliekos			

Triukšmas, spinduliuotė ir t. t.

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Galimas veiklos sukeliama triukšmo, vibracijos, šviesos, šilumos ar spinduliuotės neigiamas poveikis gamtinei aplinkai, žmonėms ar jų sukurtoms vertybėms			

Ekstremalių situacijų tikimybė

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Numatoma pavojingų (degių, sprogstamųjų, toksiškų, radioaktyviųjų, kancerogeninių ar mutageninių) medžiagų gamyba, naudojimas ar saugojimas			
Dėl veiklos gali padidėti gaisrų tikimybė			
Didelė ekstremalių situacijų (avarijų) tikimybė			

Aplinkos oras

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Vykdamas veiklą, susidarys didelis oro teršalų kiekis (pvz., dėl kuro naudojimo, gamybos proceso ypatumų, statybų metu ir t. t.)			

Vykdamt veiklą, susidarys oro teršalai, sąlygojantys šiltnamio efektą ar ozono sluoksnio irimą			
Vykdamt veiklą, išsiskirs nemalonūs specifiniai kvapai			

Vanduo

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Veikla neigiamai veiks paviršinio ir (ar) požeminio vandens kokybę			
Veikla neigiamai veiks paviršinio ir (ar) požeminio vandens kiekį ar tėkmę			
Veikla sąlygos paviršinio ir (ar) požeminio vandens hidrologinio režimo pokyčius			
Veiklos sąlygoti vandens tėkmės ar hidrologinio režimo pokyčiai turės neigiamą poveikį natūralioms buveinėms (pvz., žuvų nerštavietėms)			
Veikla neigiamai veiks vandens naudojimą žvejybai, navigacijai, rekreacijai ir t. t.			
Vanduo tiekiamas iš centralizuotų miesto ar miestelio vandentiekio tinklų			
Veikla numatoma teritorijoje, kur gėrimui naudojamas decentralizuotai tiekiamas vanduo			
Bus naudojamas didelis vandens kiekis			
Bus išleidžiamas didelis nuotekų kiekis			
Numatomas neigiamai aplinką veikiantis vandens telkinių gilinimas ar jų vagų tiesinimas			

Reljefas ir dirvožemis

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Eroziją sąlygosianti veikla			
Eolinius procesus sąlygosianti veikla			
Dirvožemio teršimą sąlygosianti veikla			

Biologinė įvairovė

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Veikla sąlygos retų (nykstančių) rūšių buveinių išnykimą ar pažeidimą			
Veikla sąlygos natūralių buveinių tipų plotų sumažėjimą			
Veikla turės neigiamą poveikį gyvūnų maitinimui si, migracijai, veisimuisi ar žiemojimui			
Veikla sąlygos rūšių tankumo sumažėjimą			
Veikla sąlygos medžiojamųjų gyvūnų ir verslinę reikšmę turinčių žuvų rūšių išteklių kitimą			
Veiklos sąlygojamas triukšmas, vibracija, šviesa ar šiluma turės neigiamą poveikį gyvūnijai			
Veikla gali sąlygoti piktžolių, kenkėjų, parazitų ar invazinių rūšių plitimą			

Kraštovaizdis

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Veikla turės neigiamą poveikį teritoriniam miškų pasiskirstymui ar miškų būklei			

Veikla turės neigiamą trumpalaikį vizualinį poveikį kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis			
Veikla turės neigiamą ilgalaikį vizualinį poveikį kraštovaizdžiui, pasižyminčiam estetinėmis, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis			
Veikla turės neigiamą poveikį kraštovaizdžio mozaikiškumui			
Veikla turės neigiamą poveikį rekreaciniams ištekliams			

Socialiniai-ekonominiai aspektai

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Veikla turės poveikį vietos darbo rinkai			
Veikla turės poveikį vietovės gyventojų demografijai			

Kiti aspektai

Aspektai	Ar aspektas aktualus?		Ar aspektas sąlygoja poveikio aplinkai vertinimą (argumentai, pastabos)?
	Taip	Ne	
Veikla gali turėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai ⁵ dėl: fizikinės; cheminės; biologinės taršos; nemalonių specifinių kvapų			
Veikla gali turėti neigiamą poveikį vietovėje esančioms nekilnojamosioms kultūros vertybėms			
Galimas visuomenės nepasitenkinimas numatoma veikla			
Veikla gali turėti tarpvalstybinį poveikį			
Veikla turi ne tik vietinę reikšmę			
Planuojama veikla gali sąlygoti kitos veiklos planavimą, t. y. galimas papildomas poveikis aplinkai (pvz., sinergetinis poveikis)			
Veiklos vykdymas susijęs su ypač gausiu gamtos išteklių naudojimu, dėl kurio galimas šių išteklių stygius			

Pastabos:

¹ – atvejai, kai numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta yra saugomoje teritorijoje, yra ypač svarbūs atrankos požiūriu;

² – atvejai, kai numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta yra karstiniame regione, yra ypač svarbūs atrankos požiūriu;

³ – atvejai, kai numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta yra Europos ekologinio tinklo *Natura 2000* teritorijoje ar šalia jos, yra ypač svarbūs atrankos požiūriu;

⁴ – giluminiai gręžiniai yra gręžimo būdu įrengti požeminiai įrenginiai, kurių gylis viršija 300 m;

⁵ – atvejai, kai numatoma planuojama ūkinė veikla gali daryti reikšmingą poveikį visuomenės sveikatai, yra ypač svarbūs atrankos požiūriu.